

**Historia De Vita, Moribvs, Rebvs Gestis, Stvdiis Ac
Denique morte Praedicantium Lutheranorum, Doct.
Martini Lvtheri, Philippi Melanchthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melanchthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

III. Cedens è stadio sententiam in gratiam Flacianorum mitigat; at irritatus
rursum propugnat cum magna vehementia in aduersar.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

missio credentibus annuncietur, esse nouum ANNO
 & Apostolis incognitum : Quod fidem, spē, 1557.
 charitatem in homine requirat, velut ad sa- 7.
 lutem necessaria : Quod salutis nostræ par- 8.
 tem esse dicat opera, pro quibus vitam æter-
 nam ac salutem retributionis loco consequa-
 mur : Quod iustitiam in hac vita imperfe- 9.
 ctam esse dicat : Quod inchoatam vitæ no-
 uitatem dicat esse partem salutis : Quod dis- 10.
 crimen agnoscat inter iustitiam & salutem, 11.
 hominem afferens iustum quidem esse sola
 fide, sed non saluum : Quod de communi- 12.
 catione idiomatum in Christo, deque ascen-
 sione illius ad cœlos, & fessione ad dextram
 patris, Calvinistarū more loquatur. Ex his
 id genus assertionibus Flaciani colligunt,
 Maiorem in articulo Iustificationis desertā Maior pon
 Lutheri doctrinā turpiter ad Pontificios, vti tificijs pe-
 loquuntur, defecisse; Imò factum esse Ponti- ior.
 ficijs ipsis longè peiores, quorum sententiā
 de iustificatione, deque bonis operibus com- Schlüsselb.
 modiorem, & veritati magis consonam esse, li. 7. hæref.
 quam Maioris, Flacianus quidam instituta pag. 275.
 sententiarum collatione nouem rationibus
 luculenter demonstrat.

Cùm hunc in modum ad annos aliquot III.
 magno ferore dimicatum esset, Maior de- Ann. 1568.
 dum partim obrutus importunis aduersa- Maior ce-
 riorum clamoribus, partim à collegis ob di- dit è sta-
 citatatem & pertinaciam repræhensus, anno dio.
 1558. cessit è stadio, quasi palmam aduersarijs
 concederet; & Confessionem edidit : In qua Ibid. p. 390.

ANNO omisis loquendi formulis durioribus, qui
1558. 1559 bus hactenus Flacianorum aures vellicarat,
1560. ita sermonem in explicanda sententia tem-
Ei⁹ mollis perauit, vt omnibus hoc scripto abunde sa-
Confessio. tisfactum iri crederet. Fecit hoc ad placados
aduersarios, inuidiamque papismi, declinan-
Verba Cō- dam. Interim phrasin mutauit & verba; sen-
fessionis. tentiam verò minime: Quam sibi tueri pró-
Ibid. ptum fuisse dicit, nisi publicæ tranquillita-
Ann. 1563. tis gratia lubens è pugna discederet. Possem,
1564. inquit, aduersarijs meis respondere per Dei
gratiam: Verum id facere supersedebo pacis
causa, & propter Ecclesiæ quietem, ne dissi-
dium augeatur.

Librum de Eandem ob causam per idem tempus &
Cōuersio- sermonem recensuit de conuersione S. Pauli
ne S. Pauli pridem editum, quo doctrinam suam de iu-
emendat. stificatione, deq; bonis operibus, quibuscūq;
potuit præfidijs munitam complexus erat,
vt is liber summam Maiorismi continere vi-
deretur. Ex eo nonnulla sustulit, quædam
interpolauit lubrico verborum apparatu; a-
lia, quæ forsan inclementius dicta fuerant,

In gratiam suavi temperamento leniuit: Præfationem
Flaciano- ipsam, quæ benè prolixa erat, & in Flacianos
rum. acerbior; tum synopsin libri, vel propositam

initio summam totius operis, planè resecuit,
omniaq; mitigauit, quæ Flacianis auribus a-
spera videbantur; futurum ratus, vt ad hanc
cessionem furor aduersariorum conquiesce-
ret. Itaque librum in hunc modum conclu-
dit: Rogo pios omnes, inquit, vt tandem tese

com-

componant ad quietem , & si quid in hac de- ANNO
 claratione desideretur , id suppleant ex alijs 1564.
 scriptis nostris , in quibus hæc prolixius ex- "
 plicantur. Hæc Maior; qui socios quidem hac "
 declaratione placauit, Melanchthonicos in- Eis non sa-
 quā, Adiaphoristas, & molliores Lutheranos: tisfacit,
 At Flacianis hac laruatâ palinodiâ , quā ver- Ann. 1565.
 bis ad fraudem compositis , non animo fieri
 iudicabat, nequaquam satisfactum fuit; quē-
 admodum Flacius ipse, alijq; factionis istius, Maior irri-
 scriptis in lucem editis palam testabantur. rursus
 Id cum Maior animaduerteret, excāduit su- debaccha-
 pra modum , & quod reliquum erat amaru- tur in Fla-
 lentiæ plenis faucibus in Flacium eiusq; gre- cianos,
 gales euomuit , idque tanta verborum a-
 cerbitate animique vehementia , vt è Flacia-
 nis quidam Hieronymus Mencelius Maio- In Censura
 rem instar rabidi canis aduersarios allatrare de Maioris
 mordereq; dicat. Scriptum verò in quo Fla- prefat. quā
 cianos tam duriter insectatus est , in forma Schlusselb.
 præfationis emisit; quam cum Homelias suas lib. 7. de
 latinè scriptas ederet, operi præfixit: Quan- heres. in-
 quā & scriptū hoc postea germanicè versum seruit, pag.
 separatim edidit, vt apud vulgus quoq; Fla- 277.
 cium eiusq; socios odiosos redderet. Erat au- Maioris
 tem dentatum, mordax, virulentum, quod Homelia.
 acerbissimam , atroque felle redundantem Summa
 inuestiuam non iniuria dixeris. præfatio-
 nis.

Principio retinuisse se doctrinam asserit à Queritur
 Luthero per manus & viua voce traditā, nec de iniuria
 ab ea vel latum digitum vñquam declinasse, ob deprā-
 quiequid Flaciani vociferentur ; à quibus uatum Lu-
 theranis-
 per mum,

ANNO

1565.

*Ibid. p. 287.*Scommata
eius in Fla-
cium.Flacius
mendax,
vafer, &c.Illyrica fa-
ctio pestis
Germanicæ.Flaciani
contume-
lios.

per inuidiam sese grauari queritur ementitis
criminationibus, quasi puram Euangelij do-
ctrinam reliquerit : Quia in re nec Flacio,
nec complicibus ipsius credendum assentit;
Quod ille fax, tuba, dux & caput sit horribi-
lis dissensus ac distractionis inter Lutheran-
os : homo sceleratus, qui se primum miris
artibus & hypocrisi in notitiam & familia-
ritatem Melanchthonis, aliorumque VVit-
tenbergensium insinuarit, vt hinc captata
occasione eos oppimeret; se vero velut Pon-
tificem inter Lutheranos constitueret: Quod
Synonijs furijs accusatus insidiosè captarit fer-
mones, colloquia, litteras & somnia Philip-
pi, & aliorum, eaque perfide in vulgus spar-
serit, vt ipsos exosos & suspectos efficeret:
Quod artibus Synonijs pessima in animo
consilia coquens dolis ac mendacijs multos
deceperit: Quod se magno zelo fingat accen-
sum erga synceram euangelij doctrinam, cu-
ius Maiorem & alios proditores & corrup-
tores à multis annis proclamarit, sparsis in
vulgus virulentissimis libellis, qui tota mé-
diorum conuictiorumq; plausta vexerint:
Quod his artibus factionem Illyricam insti-
tuerit, cum qua tanquam nocentissima pestis
bonam Germanicæ partem occuparit, & in
illa zeli simulatione omnes propemodum
articulos fidei inter Lutheranos arrodere at-
que allatrate non erubuerit. Hæc de Flacio
ipso : Ad Flacianos vero quod attinet, ijs si-
dem non adhibendam ait; Quod se, Maiorē,
mali-

malitiosè, sycophanticè, & impudentè per ANNO
calumniam accusarint, quasi de necessitate 1565.
bonorū operū eandē planè cū pontificijs sen- 1566.
tentiam tueatur: Quod sint homines ingrati, Ingrati,
beneficiorum à Maiore præstitorum imme- periuri.
mores; imò & periuri, qui de schola VVittē-
bergenſi contra iufiurādum apertas calum-
nias & mendacia sparſerint: Quod non men- Arrogātes.
daces tantum sint, sed & iactabundi, super-
bi, & inanis gloriæ cupidi, dum ſe ſolos velut
columnas immotas Euāgelij puritatem poſt
bellum Smalcaldicū retinuisse iactant. Quod Deforma-
hoc fuco simpliciores deceperint, à quibus tores Lu-
recepti magnum ecclesijs, & ſcholis intule- theranif-
rint detrimentum: Quod horū audacia ſcēdē mi.
turbatæ deformatæque ſint ecclesiæ Luthe-
ranæ, eis que plus damni datum, quam vllis
vnquam pontificiorum machinationibus:
Quod ſcholas, in quibus velut angues in ſinu
foti ſint & enutriti, ſophiſtomania ſua, calu- Scholarum
mnijs, mendacijs, criminacionibus, λαγομα- extermina-
χιαjs non necessarijs penè ſcēdium deforma- tores.
rint, quam omnes exterias, quas ex professo
delere ſint conati: Quod eo audaciæ proceſ-
ſerint, ut apertè cœperint in ecclesijs & ſcho-
lis dominari: Quod Eccleſiam Catholicam Ecclesiārū
ad ſe ſuaque contubernia alligarint, & quan- inuafores.
tumuis impia docerent ac contraria verbo
Dei, omnes tamen à te diſſidentes tanquam Noui Pon-
Catharmata & Alſtores orbis terrarum ana- tifices.
themate lugularint: Quod tanquā noui pon-
tifices negotijs & contilijs politicis ſeſe im-
miſcere

ANNO

1566.

Causæ bel-
lorum.Maioris
purgatio.De purita-
te Luthe-
ranismi.Causa edi-
tæ Confes-
sionis.

IV.

Flaciani ad
pugnam
cientur.

miscere voluerint: Quod minitari principi-
bus ausi sint hocq; machinari summo studio,
vt vel ipsos committerent inter se, vel flore-
tes respublicas contra principes commoue-
rent: Quod immanibus ausis intestina bella
per Germaniam accédere conati sint, quibus
omnia conflagrarent: Quod eam ob causam
tandem, cū detecta esset ipsorum malitia, è
scholis & Ecclesijs cū ignominia sint electi.

His coloribus Flacium eiusq; manipula-
res depingit Maior: Se verò fideliter seruas-
se dicit Lutheri depositum, nec vñquam ab
eius sententia vel latum vnguem dilatasset
Qua de re Academiam & Ecclesiā Vitten-
bergensem, auditores suos omnes, & scripta,
quæ in manib; hominum versentur, lucu-
lentum, ait, præbere testimonium: Id se fu-
riosis hominum factiosorum clamoribus op-
ponere dicit. Et quanquā nihil dubitet, quin
huiusmodi testimonium sufficiat; tamen ad
mitigandos aduersariorum furores edidisse
confessionem, in qua sententiam suam per-
spicuè satis, eumque in modum declarauit,
vt bonis omnibus & prudentibus abundè sit
satisfactum. Quod verò Flacianorum incle-
mentiam hac declaratione placare non po-
tuerit, id nemini mirum esse debere; cum hu-
iusmodi homines sint isti, quales iam ante
depinxerat.

Hoc scriptum peracerbum sanè ac longè
virulètissimum bilem mouit Flacianis eosq;
vehementer in pugnam denuò concitauit.

Certè